

MYŚLENIE KRYTYCZNE I FACT-CHECKING W SZKOLE

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2000-2022 opracowane w oparciu o zbiory Publicznej Biblioteki Pedagogicznej RODN „WOM” w Częstochowie i jej filii

Książki

1. Jak nauczyć dzieci myślenia / Robert J. Sternberg, Louise Spear-Swerling ; przekł. Olga i Wojciech Kubińscy. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2003
2. Myślenie krytyczne // W: Podstawy kształcenia wyższych umiejętności poznawczych w nowoczesnej szkole / Ryszard Pachociński. - Wyd. 2. - Warszawa : IBE, 1998, s. 86-112
3. Myślenie krytyczne // W: Uczymy, jak myśleć / Robert Fisher ; przeł. Krzysztof Kruszewski. - Warszawa : WSiP, 1999, s. 76-104
4. Myślenie krytyczne w kontekstach edukacji wczesnoszkolnej - uwarunkowania nieobecności / Iwona Czaja-Chudyba. – Kraków : Wydaw. Nauk. UP, 2013 [online]
<https://rep.up.krakow.pl/xmlui/bitstream/handle/11716/6560/PM656--Myshlenie-krytyczne--Czaja-Chudyba.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Zrozumieć social media / Artur Roguski. - Gliwice : Helion, 2020

Artykuły z czasopism

Myślenie krytyczne

1. Czy w szkole jest miejsce na rozwijanie krytycznego myślenia? / Dorota Szumna // Kwartalnik Edukacyjny. – 2019, nr 4, s. 104-111
2. Czytanie krytyczne i twórcze na poziomie III etapu edukacyjnego / Grzegorz Baran // Język Polski w Gimnazjum. - 2012/2013, nr 3, s. 11-22
3. Czytanie krytyczno-twórcze / Ewa Capińska // Edukacja i Dialog. - 1998, nr 2, s. 56-61
4. Dziecko jako badacz – o uczeniu się przez krytyczną refleksję / Iwona Czaja-Chudyba // Nowa Szkoła. – 2009, nr 4, s. 45-52
5. Filozoficzna podróż od najmłodszych lat – podejście P4C w rozwijaniu myślenia krytycznego / Beata Luniak // Edukacja Wczesnoszkolna. – 2021/2022, nr 1, s. 33-46
6. Jak myślenie krytyczne wspiera rozwój ucznia na etapie edukacji wczesnoszkolnej / Magdalena Ostrowska, Katarzyna Zajączkowska // Edukacja Wczesnoszkolna. – 2021/2022, nr 1, s. 47-64
7. Jak polubić krytyczne myślenie? / Julian Piotr Sawiński // Dyrektor Szkoły. – 2011, nr 6, s. 45-54
8. Jak rozwijać umiejętność myślenia krytycznego u dzieci z zastosowaniem narzędzi TOC? / Dorota Kamińska // Edukacja Pomorska. – 2019, nr 94/95, s. 8-12 [online]
<https://www.cen.gda.pl/download/2019-11/2220.pdf>
9. Kilka słów o uczeniu myślenia krytycznego na lekcji języka obcego / Marta Młyńska // Edukacja Pomorska. – 2019, nr 94/95, s. 12-14 [online] <https://www.cen.gda.pl/download/2019-11/2220.pdf>

10. Krytyczna funkcja edukacji / Paweł Polowczyk // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2016, nr 1, s. 13-21
11. Krytyczne myślenie (nie)dostępne uczniom edukacji wczesnoszkolnej? / Barbara Nawolska, Natalia Rutka-Gliksman // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2019, nr 5, s. 33-49
12. Miejsce myślenia krytycznego we wczesnej edukacji dziecka / Dorota Szumna // Edukacja Wczesnoszkolna. – 2021/2022, nr 1, s. 9-32
13. Moc krytycznego myślenia / Paula Pilarska // Psychologia w Szkole. – 2014, nr 2, s. 13-17
14. Możliwości rozbudzania myślenia krytycznego w edukacji wczesnoszkolnej / Beata Świątek // W: Prace Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu. – T. 44, nr 5 (2017), s. 139-151 [online] <http://www.pracenaukowe.wwszip.pl/prace/prace-naukowe-44.pdf>
15. Myślenie – kreatywne vs. krytyczne? : sztuka godzenia przeciwieństw. Cz. 17 / Tomasz Garstka // Głos Nauczycielski. – 2022, nr 36, s. 16
16. Myślenie krytyczne – przygoda na całe życie / Maciej Winiarek // Edukacja Pomorska. – 2019, nr 94/95, s. 5-7 [online] <https://www.cen.gda.pl/download/2019-11/2220.pdf>
17. Myślenie krytyczne w służbie ekologii / Tomasz Garstka // Dyrektor Szkoły. – 2022, nr 9, s. 46-49
18. O czytaniu krytycznym [zawiera ćwiczenia] / Maria Plenkiewicz, Maria Sobieszczyk // Życie Szkoły. – 2009, nr 8, s. 18-22
19. O strategii rozwijania krytycznego myślenia / Julian Piotr Sawiński // Nowa Szkoła. - 2011, nr 6, s. 27-34
20. Problemowe zadania edukacyjne rozwijające myślenie krytyczne dzieci w wieku wczesnoszkolnym [zawiera przykładowe zadania] / Katarzyna Pluta // Edukacja Wczesnoszkolna. – 2021/2022, nr 1, s. 65-83
21. Przez dyskusję do kompetencji / Anna Klimowicz // Dyrektor Szkoły. – 2020, nr 12, s. 46-50
22. Przy lekturach bez myślenia krytycznego ani rusz! [symulacja rozprawy sądowej] / Iwona Gralec // Język Polski w Szkole Podstawowej. – 2020/2021, nr 2, s. 135-139
23. Rozwiązywanie zadań tekstowych sposobem na rozwijanie myślenia krytycznego uczniów klas młodszych [zawiera przykładowe zadania] / Katarzyna Pluta // Edukacja Wczesnoszkolna. – 2021/2022, nr 1, s. 105-125
24. Trening krytycznego myślenia jako metoda pracy wychowawczo-profilaktycznej z uczniem w szkole / Beata Świątek // W: Prace Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu. – T. 47 (2019), nr 1, s. 37-52 [online] <http://www.pracenaukowe.wwszip.pl/prace/PN47.pdf>
25. Uczymy myśleć krytycznie i logicznie - pytania o pytania [z wykorzystaniem Story Cubes] / Magdalena Brewczyńska // Biblioteka - Centrum Informacji. - 2020, nr 2, s. 3-5
26. Ujawnianie zdolności do krytycznego myślenia dzieci szkolnych i przedszkolnych / Zuzanna Zbróg // Nauczanie Początkowe. - 2009/2010, nr 3, s. 91-100

27. W drodze do samodzielności z wykorzystaniem rutyn myślenia krytycznego [zawiera scenariusze zajęć] / Ewa Felczak, Edyta Kalinowska, Elżbieta Kubicka // Edukacja Wczesnoszkolna. - 2021/2022, nr 1, s. 85-104
28. Wspieranie predyspozycji do myślenia krytycznego / Iwona Czaja-Chudyba // Życie Szkoły. - 2008, nr 3, s. 10-15

Deinformacja i fact-checking

1. Algorytmy vs prawo - uważaj, jak się uczysz! / Eunika Baron-Polańczyk // Edukacja Ustawiczna Dorosłych. - 2018, nr 2, s. 127-135
2. Bądź świadomy, sprawdzaj / Anna Mierzyńska // Głos Nauczycielski. - 2022, nr 15/16, s. 7
3. Co jest prawdą, co fantazją / Brian S. Boxer Wachler ; rozm. Agata Lato // Charaktery. - 2020, nr 4/5, s. 36-39
4. Cogito21 [krytyczne podejście do treści publikowanych w Internecie] / Łukasz Srokowski, Tomasz Tokarz // Sygnał. - 2018, nr 2, s. 18-19
5. Deinformacja - wyzwanie edukacyjne / Łukasz Kamiński // Wiadomości Historyczne. - 2022, nr 2, s. 10-13
6. Dlaczego fake-news jest niebezpieczny? / Wojciech Jasieński // Remedium. - 2021, nr 5, s. 24-26
7. Fakty zamiatamy pod dywan / Kirsten Weir ; tł. Paulina Chołda // Charaktery. - 2018, nr 8, s. 30-33
8. Internetowa pseudonauka / Karolina Ziolo-Pużuk // Dyrektor Szkoły. - 2017, nr 9, s. 46-49
9. Jak nie dać się oszukać, czyli jak walczyć z fałszywymi informacjami? / Kinga Osierda, Małgorzata Kilian // Meritum. - 2019, nr 3, s. 41-46
10. Jak pomóc młodym ludziom unikać fake newsów i manipulacji mediów? / Marzena Tyl // Polonistyka. - 2022, nr 3, s. 38-43
11. Jak popularyzować w szkole wartość rzetelnej naukowej wiedzy opartej na sprawdzonych źródłach? / Tomasz Rożek ; rozm. [redakcja] // Głos Pedagogiczny. - 2022, nr 2/3, s. 32-34
12. Jak radzić sobie z dezinformacją i odróżnić fakty od fake newsów? / Magdalena Brewczyńska // Kompetentny Nauczyciel. - 2022, nr 1, s. 5-7
13. Kodeks dobrych praktyk : wspólnie przeciw dezinformacji / NASK [i in.] [online]
<https://www.nask.pl/pl/wlaczweryfikacje/kodeks-dobrych-praktyk/4991,Kodeks-Dobrych-Praktyk.html>
14. Krytyczna analiza informacji / Maja Dobiasz-Krysiak // Dyrektor Szkoły. - 2019, nr 6, s. 54-57
15. M@nipulacja w internecie / Maciej Frasunkiewicz // Dyrektor Szkoły. - 2020, nr 6, s. 42-47
16. Manipulowanie informacją w sieci za pomocą fake newsów jako zagrożenie dla młodzieży / Marcin Szulc // Psychologia Wychowawcza. - Nr 17 (2020), s. 140-157
17. Nie daj się nabrać fake newsom / Agata Łuczyńska, Marta Puciłowska // Dyrektor Szkoły. - 2017, nr 5, dod. Nowe technologie s. 8-9

18. Nie daj się nabrać! : fact-checking w pigułce / Małgorzata Kilian, Kinga Osierda // Sygnał. - 2019, nr 8, s. 8-12
19. Perswazja szyta na miarę / Ella Rhodes ; tł. Agnieszka Chrzanowska // Charaktery. - 2019, nr 8, s. 46-51
20. Prawda pod fejkami / Robert Cialdini ; rozm. Agnieszka Chrzanowska // Charaktery. - 2019, nr 1, s. 30-33
21. Przewodnik po świecie on-line, czyli wychowanie obywatelskie na miarę XXI wieku / Joanna Wojdon // Wiadomości Historyczne. - 2020, nr 5, s. 29-34
22. W cyfrowym świecie (dez)informacji - od manipulacji do wiedzy i mądrości / Katarzyna Borawska-Kalbarczyk // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2020, nr 7, s. 3-19
23. Wojna fake newsów : dezinformacja zagraża wszystkim - jak się chronić? / Piotr Skura // Głos Nauczycielski. - 2022, nr 17/18, s. 6-7
24. Życie online to życie podwójnym życiem / Katarzyna Michałowska // Meritum. - 2019, nr 3, s. 10-17

Zajęcia szkolne

1. Dlaczego trzeba rozwijać w uczniach krytyczne myślenie o mediach społecznościowych i jak to robić? : propozycje lekcji wychowawczych i ćwiczeń / Klaudia Waryszak-Lubaś // Głos Pedagogiczny. – 2021/2022, nr 12/1, s. 37-41
2. Factfulness - wiedza o świecie przystępnie podana [scenariusz zajęć dla klas VI-VIII] / Paweł Marchel // Biblioteka Publiczna. - 2022, nr 6, s. 22-23
3. Jak rozwijać w uczniach myślenie analityczne i krytyczne? – przykłady angażujących zadań do realizacji z klasą / Tomasz Tokarz // Głos Pedagogiczny. – 2022, nr 9, s. 48-52
4. Krytyczne myślenie pozwala lepiej zrozumieć świat [zawiera ćwiczenia] / Katarzyna Zająchkowska // Kompetentny Nauczyciel. – 2022, nr 2, s. 21-23
5. Media // W: Ja i mój świat : scenariusze godzin wychowawczych / oprac. Maksymilian Cepiga, Ewa Miśkowiec. - Kraków : Akademia Ignatianum : Wydaw. WAM, 2011, s. 86-88
6. Możliwości kształtowania umiejętności krytycznego czytania uczniów w wieku wczesnoszkolnym [zawiera scenariusze zajęć] / Maria Lidia Pienkiewicz // Wychowanie na co Dzień. – 1994, nr 11/12, dod. s. IV-IX
7. Narzędzia TOC pomocne w rozwoju krytycznego myślenia [zawiera scenariusze zajęć] / Donata Leszczyłowska // Biuletyn Edukacyjny. – 2017, nr 1, s. 39-42
8. Prawda czy fałsz? : szkoła ponadpodstawowa [scenariusz zajęć nt. fake newsów] / Izabela Stefańska // Biblioteka w Szkole. - 2020, nr 4/5/6, s. 36-38
9. Uczniowie na tropie fake newsów - zbiór wskazówek i zadań rozwijających umiejętność krytycznego myślenia i czytania / Joanna Krzezińska // Polonistyka. - 2022, nr 3, s. 30